

Himne de la Coronació

Veus.

La Pàtria valenciana
s'ampara baix ton mant.
¡Oh, Verge sobirana
de terres de Llevant!

Cor.

La terra llewantina reviu en ta Capella
al fer-vos homenage de pur i ver amor,
puix sou la nostra Reina, i vostra Image bella
pareix que està voltada de màgic resplendor.
La rosa perfumada, la mística assussena,
lo seu verger formaren als peus de ton altar,
i fervorós en elles lo valencià t'ofrena
la devoció més santa que puga professar.

Veus.

En terres valencianes
la fe per Vos no mor,
i vostra Image Santa
portem sempre en lo cor.

Salve, Reina del cel i la terra;
Salve, Verge dels Desamparats;
Salve, sempre adorada Patrona;
Salve, Mare dels bons valencians.

Cor.

Al vore't coronada com Reina i com Patrona
sentim tos fills de l'ànima glatir lo nostre cor,
i perles que enriquixquen per pures la corona
seran les nostres vides, formant lo seu tesor.
¡Oh, Verge Sobirana! ¡Oh, Image Beneïda!
Orgull de nostra terra, escut de nostra fe,
de Vos depén la glòria, de Vos depén la vida,
que sou l'únic emblema on resplandix el be.

Cor.

València, que és ta filla, al rebre ta mirada
sa tradició recorda i enyora temps passats,
i al vore't, Verge Santa, com Reina coronada,
en goig diu: -¡Tenim Mare, no estem desamparats!
A ton abric s'ampara el fill que tant t'adora
i el teu auxili prega que és glòria del cristià;
el teu ampar espera qui en devoció l'implora,
puix sou la Reina Excelsa del poble valencià.

Lletra: **Josep Maria Juan García**
Música: **Lluís Romeu i Corominas**

Nota 1: Sobre la lletra del Himne, publicada en la *Crónica de las solemnes fiestas celebradas en Valencia con motivo de la coronación pontificia de la imagen de Nuestra Señora de los Desamparados mayo de 1923*. Imprenta Hijo de F. Vives Mora, Valencia, 1923. pp. 50 i 51, hem fet una adequació ortogràfica acort a les Normes d'El Puig (RACV).

Nota 2: S'ha destacat en negreta lo que se canta normalment, havent quedat les dos estrofes següents com a testimonials.

Les auques i la Mare de Deu dels Desamparats

El *Diccionari General de la Llengua Valenciana* de la Real Acadèmia de Cultura Valenciana mos dona dos definicions per a la veu **Auca**, la primera referida al joc conegut actualment i de forma popular com "L'Oca" i la segona com "Auca de redolins, full a on apareixen algunes caselles dibuixades o vinyetes, representant una historieta, i que baix de cada una hi han escrits un parell de versos que expliquen el contingut de la casella".

Esta classe de vinyetes, segons l'historiador **Salvador Carreres Zacarés**, és una manifestació folclòrica en paternitat netament valenciana, i no catalana com se vol fer creure actualment, assegurant ademés que la primera *auca*, tal i com la coneixem hui en dia, fon l'editada en València, coneguda com "Els oficis" i que data del segle XVI, mentres que la segona ya pertany a la centúria següent i és la referida a "Els jochs d'infanteça".

Pero si realment volem saber més sobre esta classe de documents autòctons, nos hem de dirigir a l'excelent treball *Aucología Valenciana. Estudio Folklórico* de **Rafael Gayano Lluch**, que va redactar en 1940, en motiu del seu ingrés com a director de número en el Centre de Cultura Valenciana, hui RACV. En este detallat estudi, Gayano nos parla de l'orige, etimologia i evolució de les auques, pero també dels gravadors i dibuixants, sense oblidar-se dels versadors i les cases editorials que les varen imprimir.

Sobre l'etimologia, aplega a la conclusió de que "La frase **au**, netamente valenciana, expresa **ave**, que en latín es **avis**, en provenzal **ousel** y en catalán **aucell**, compuestos, ambos, de las partículas **au** y **cel**, cosa del cielo, que viene de él, que va por él o por el espacio. Así, pues, la palabra **auca** es **ave**, **gozo**, **juego** y **alegría** y todos los etimólogos coinciden en estas nuestras apreciaciones", mentres que en tractar l'orige i la seua posterior evolució nos advertix que:

La impresión de hojas populares en forma evolutiva de historia, vida u obra por medio de viñetas, tuvo gran aceptación en las juventudes de antaño que, ante su acción a la vista, com-

prendía y se regocijaba sin necesidad de grandes dotes culturales.

Estas hojas tuvieron dos matices: La religiosa y la pagana; la que servía para ser arrojada al paso de una imagen o custodia y la que, irónica y punzante las más de las veces, servía para recordar alguna acción o gesta humana; la que se glosaba en forma de Aleluya en Sábado de Gloria y la que, desposeída de toda divinidad, venía a cantar la vida material de un hecho...

En suma: La que era Aleluya en su grabado para alabar a Dios en las alturas y la que con sus viñetas era Auca para enaltecer al hombre sobre la tierra.

La tradició centenària de les auques està en decadència, com pràcticament tot lo referent a la cultura popular i netament valenciana, només certes entitats culturals o revistes falleres com el **Lletrafaller** seguixen mantenint esta tradició llietèria.

És per açò que el **Rogle Constanti Llobart**, en motiu de la commemoració del primer centenari de la **Coronació de la Mare de Deu dels Desamparats**, ha volgut editar una **auca** sobre esta efemèrides històrica, complint aixina dos clars objectius: el primer, sumar-nos ad esta gran celebració mariana, i el segon, fer honor i, modestament, contribuir a la recuperació d'esta tradició llietèria.

Devem recordar també que esta no és la primera **auca** que es fa en honor de la nostra Patrona; ya en l'any 1998, precisament en la commemoració del 75 aniversari de la Coronació, **Lo Rat Penat** ne va editar una, en socarrats de Felicitat Molta a modo de vinyetes i en els versos de l'enyorat Pere Delmonte.

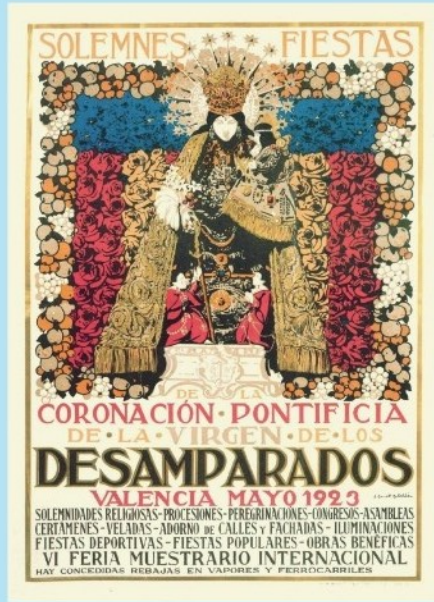
Gràcies, al poeta Sito Sanchis, al dibuixant Enric Calvo i a l'autora del disseny, Ester Antón, nostra volguda **Mareta** en esta commemoració també tindrà la seua **auca**.

Javier Navarro Andreu
Maig de 2023

Auca de la Coronació

València demana a Roma
que coronen a sa Mare
i al prec respon el Sant Pare
donant fe d'ell en la ploma.

Mostrant la seua Corona
sobre un tapis de valia,
l'excels acte s'anuncia
jen l'Image la Patrona!

L'encàrrec de la Corona
requeria del quefer
del més ilustre joyer
i a Sagrañes se li dona.

Un fum de lletraferits
en la premsa va escampar
este fet tan singular
plasmant-lo en milers d'escrits.

S'engalana la ciutat
en mil teles i garlandes,
decorant per totes bandes
els balcons del veïnat.

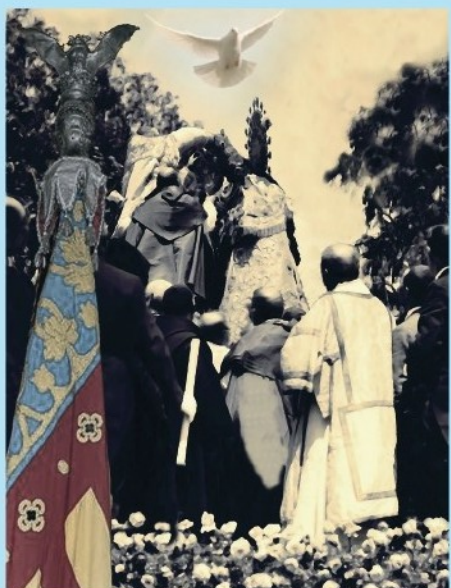
Poc abans d'un colp d'estat
va acodir el Rei d'Espanya
i des d'ací fem campanya
per a que torne... ¡el trelat!

Per ser Mare Celestial
processiona la Patrona
per a rebre la Corona,
cap al vell Pont del Real.

L'alcalde de la Ciutat
la Corona ad Ella ofrena
per ser Mistica Assussena,
¡Mare plena de Bondat!

Davant de la multitud
va ser per Deu Coronada
i els vitols de la gentada
donaren fe del tribut.

S'ha escrit per a l'ocasió
♪ ...La Pàtria Valenciana... ♪
puix la Mare Sobirana
¡iben mereix tal distinció!!

¡Representa una carrossa
cóm els àngels varen fer
a la Verge més fermosa
i Mare del món sancer!

Dins la Seu, ya coronada
protegiu als Innocents
baix el Mant i la Mirada
que ampara a tots els presents.

Rogle Constanti

Llobart de C. V.